

EDITORIAL

Prof. univ. dr. Violeta Pușcașu

Casa care locuiește singură

Toți am văzut, la viața noastră, o casă părăsită. Una dintre acelea care abia se țin pe picioarele de lut, cu căciula acoperișului zdrențuită, cu ochii ferestrelor triști și cu obrazul pereților scorjit.

Unele sunt atât de expresive, încât aproape că mi se face milă de ele, mai ceva ca de un om. Căci un om mai strigă, se mai cârpește singur, își mai schimbă locul căutându-și un „mai bine”, fie și temporar, dar casa nu poate nimic. Ea doar stă. Și tace. Și își mângâie poveștile din interiorul zidurilor, căci nu vă spun vreo noutate că orice casă e doldora de povești despre seri liniștite, când afară plouă, despre dimineți aurii, cu copii gălăgioși care se pregătesc de școală, despre zile pline de griji, de treburi casnice, de certuri de familie, agoniseală, sărbători și înmormântări. Au casele un fel special de a vorbi despre ele, fără a părea că „dau din casă”.

Am văzut chiar ieri un astfel de „caz”. O casă tradițională, cu cerdac din lemn, cu proporții perfecte, cum nu se mai fac azi. Am pozat-o și am pus-o și pe facebook.

Fără să vreau, m-am gândit la cei care au ridicat-o. Cu siguranță că au făcut-o cu nădejdea să dureze și să le fie adăpost, lor și celor ai lor – copii, nepoți, neamuri. Poate că au pus în ea și acel strop de speranță și anume că zidirea va fi suficient de rezistentă încât să-i bucure nu doar pe ei, ci și pe cei care vor urma.

Unii dintre noi ar vedea în asta, fie un pic de orgoliu omenesc, fie pur și simplu un pic de mărinimie, cine știe? Sau și una și alta. Oricum, în definitiv, oricine zidește ceva, că-i zice casă, bloc sau palat, pune și o parte din aceste trăiri. Gândim „în față” și ne dorim ca investiția noastră de timp, energie și iubire să fie de folos celor de azi, dar, dacă se poate și nu cerem prea mult, bine ar fi să ne pomenească și cei de mâine.

Numai cine a zidit ceva de la zero poate să înțeleagă treaba asta deplin, iar zidirea îmbracă o grămadă de forme.

Dar să revin la casa care m-a inspirat deunăzi.

E limpede că nu a avut norocul unor urmași buni. Poate au murit toți, poate au plecat în alte zări de soare pline, cert e că Timpul a trecut și, într-o zi, casa a ajuns să locuiască singură. Un an, doi sau mai mulți. S-a golit de ceea ce era odată.

Acum se ține greu pe picioare. Ar avea nevoie de un baston, de o proptea, sau măcar de o floare, dar cine să i le dea? Așteaptă tăcută o minune, apariția vreunui nepot harnic, a vreunui vecin milos sau a unei asociații de salvare a caselor.

Și câteodată acestea chiar vin. Doar că, de cele mai multe ori, fie vin prea târziu, fie, când vin, se apucă și strică și bruma rămasă. Că, deh, e mai ușor să dăruim decât să fii Manole. Cam în orice domeniu.

Dacă ar fi să putem intra în mintea unei case care se stinge (cum o fi arătând mintea unei case?), am afla că cel mai aproape îi este acum pământul. Da, da, pământul pe care se află și pe care stă cu talpa goală. Cu el se sfătuiește, el îi este sprijin neîndoielnic și către el pare că se îndreaptă inexorabil, înțelegând acum mai bine ca oricând versetul biblic „căci din pământ ești, și în pământ te vei întoarce”...